

Jamsai

ลาวก่อน
ก้าวลง

มนัสนยา

คำนำสำนักพิมพ์

ถ้าคุณเป็นนักอ่านที่มีอายุอ่านมาประมาณหนึ่งนามปากกา 'มนัสนยา' ก็น่าจะทำให้คุณหวงคิดถึงเมื่อครั้งเรายังหนุ่มยังสาว ด้วยชื่อนี้คือนักเขียนระดับตำนานท่านสำคัญในวงการน้ำหมึก และยังเป็นมือวางอันดับต้นของไทยเราในเรื่องของการแปล ผลงานสุดคลาสสิกมากมายภายใต้นามปากกามันนยากลายเป็นแร็วไอเทมที่อยากจะซื้อหามาอ่านมาเก็บสะสมได้อีกต่อไปแล้วในทุกวันนี้

เมื่อสำนักพิมพ์แจ่มใสเราได้รับเกียรติจากคุณมนัสนยาอนุญาตให้รวบรวมผลงานบางส่วนของท่านมาจัดทำและจัดจำหน่ายในรูปแบบดิจิทัล (หรือเรียกให้ง่ายขั้นก็คือ 'อีบุ๊ก' นั่นเอง) เราจึงมีความยินดีและภูมิใจเป็นอย่างยิ่งกับการมีส่วนร่วมได้ปลุกงานเขียนและงานแปลชิ้นเยี่ยมให้ได้โลดแล่นสู่เหล่านักอ่านทั้งรุ่นเก่าและรุ่นใหม่อีกครั้งในรูปแบบที่เหมาะสมกับกระแสการอ่านในปัจจุบัน ยุคแห่งคลิกลงตัว ตรงตามความนิยม

ในเริ่มต้นนี้ เราอยากนำเสนอบทบาทของมนัสนยาในฐานะ 'นักเขียน' ก่อน จึงได้เลือกผลงานที่เรามีความรู้สึกว่าจะสะท้อนบุคลิกตัวตนของคุณมนัสนยา คือความเป็นคนอารมณ์ดี มองโลกอย่างสนุกสนาน หยิบเอาเรื่องราวรอบตัวมาเล่าได้อย่างเผ็ดมันส์ มีอรรถยัมและเสียงหัวเราะแก่คนที่ได้อ่าน แล้วยังเป็นผลงานขายดีตลอดกาล การันตีด้วยจำนวนครั้งที่ตีพิมพ์มาแล้วหลายต่อหลายครา นั่นก็คือรวมเรื่องสั้นชุดเลขา (เลขานินทานายและนินทาประสาชื่อ) และรวมเรื่องสั้นชุดชาวเขื่อน (ชาวเขื่อน, เอ แมน คอลด์ เบ็ง และลาก่อนกิวลม) ไม่เพียงความบันเทิงที่จะได้รับ แต่ยังสะท้อนสภาพสังคมในสมัยนั้นและคติค่านิยมของคนรุ่นหนึ่งด้วย

ในภาพยนตร์แนวไซไฟเรื่องหนึ่งกล่าวว่าความรักอยู่
เหนือมิติเวลา... เราคิดว่า 'การอ่าน' ก็เช่นกัน สำนักพิมพ์แจ่มใส
จึงขอร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างวัฒนธรรม 'การอ่าน' ให้
เกิดขึ้นในสังคมไทย ไม่ว่าจะยุคสมัยใด

ด้วยไมตรีจิต
สำนักพิมพ์แจ่มใส

Copyright

จากใจผู้เขียน

เมื่อผู้มั่งคั่งอพยพย้ายถิ่นฐานไปอยู่เขื่อนก๊วลม จังหวัดลำปางนั้น ผู้เขียนอายุ 28 ปี ถึงแม้จะไม่เด็กมากเกินไปนักสำหรับการมีครอบครัว แต่ก็อ่อนเยาว์เสียเหลือเกินสำหรับการจากบ้านไปใช้ชีวิตกับคนกลุ่มใหญ่ที่ไม่คุ้นเคยกันมาก่อน และต้องถูกจับตามองไปทุกอย่างก้าว ผิดแปลกกันไปหมดทั้งภาษา วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ รวมทั้งอาชีพ แต่ก็ต้องอยู่รวมกันเป็นชุมชนใหญ่แบบเป็นหนึ่งเดียวกัน

ผู้เขียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่เต็มตัวที่นั่น ได้เรียนรู้การใช้ชีวิตทั้งของครอบครัวตัวเองและของผู้คนโดยรอบ จนพูดได้เลยว่าได้เรียนรู้ทุกอย่างเกี่ยวกับชีวิตที่ผู้ใหญ่มักจำเป็นต้องรู้แต่ไม่เคยรู้ เหมือนได้เรียนสัปดาห์วิทยาลัยชีวิตจบใน 3 ปีครึ่งที่ก๊วลม

เมื่อนึกย้อนกลับไป ผู้เขียนมองเห็นความรักความเมตตาที่คนทั้งหลายในเขื่อนก๊วลมมีให้แก่ผู้หญิงครึ่งเด็กครึ่งผู้ใหญ่คนหนึ่งทีพลัดหลงเข้าไปอย่างงงอะงาย ความเมตตาเหล่านั้นเป็นความรักอันบริสุทธิ์จากบรรดาคนดีที่รวมกลุ่มกันอยู่ที่นั่น ซึ่งเปิดรับผู้เขียนอย่างใจกว้าง สอนในสิ่งที่ควรสอน บอกในสิ่งที่ควรรู้ และให้อภัยในทุกความผิดพลาดโดยไม่เคยถือสา

มองย้อนกลับไปครั้งไรก็อยากจะกลับไปกราบขอบคุณทุกคนเรียงตัวด้วยความกตัญญูรู้คุณและซาบซึ้งใจ

แล้วก็ดูเถอะ สิ่งที่คุณเขียนทำจริงๆ กลับกลายเป็นนำเอาเรื่องราวของพวกขามาเขียนล้อเล่นเป็นที่เฮฮาได้ยังไงก็ไมู้

มันน่าม้ายล่ะ!

‘ม่น้นยา’

มีนาคม 2562

กรุงเทพมหานคร

อัตตาธิปไตย

คุณเคยฟังแล้วหรือยังครับ เพลงลูกทุ่ง เพลิน พรมแดน เป็นผู้ร้อง ที่ดังมากจนถูกสั่งห้ามออกอากาศเฉียดวันเลือกตั้ง ก็เพลงนั้นแหละครับ ใช้น้ำรั้ง น้ำรัก ผมฟังหลายสิบหนแล้ว เจอตัวเพลงที่ไหนก็หยอด ๆ ฟังแล้วหัวร่อหุบปากไม่ลงเกิดความรักชาติศาสน์กษัตริย์อยากไปเลือกตั้งขึ้นมาตึงตึง ๆ แต่จะเลือกพรรคไหนก็ยังไม่บอกนะครับ ต้องขอพิจารณาดูก่อน ก็ท่านบอกให้เลือกพรรค ๆ แต่แต่ละพรรคของท่านนั้นมีแต่คนแย ๆ ทั้งนั้น กลั่นใจก็แล้วหลับตาก็อแล้วก็ยังเลือกไม่ลง อยู่บ้านนอกอย่างนี้รู้ประวัติความเป็นมากันละเอียดลออครับ ไม่มีใครมาลับในเมืองเล็กหรือก ผมจะบอกให้ เพราะฉะนั้นตามต่างจังหวัดเขาถึงไม่เห็นพรรคเป็นเรื่องสำคัญ

“คนดีแล้ว อยู่พรรคไหน ๆ ก็ดีวะ” เขาว่ากันยังงี้

“แต่คนเลว ๆ ไปอยู่พรรครวมยังงั้นมันก็ชั่วจนได้ ข้าเลือกคนดีกว่า”

เห็นจะเปลี่ยนใจคนชนบทยากอยู่สักหน่อยละครับที่จะให้เขาใช้ระบบพรรคนั้นนะ ก็พรรคมีตั้ง 100 พรรค 1,000 พรรค ไม่ใช่มีแค่ 4 หรือ 5 พรรคอย่างทำสังขัง หิดสังคม ประชาธิปัตต์ตั้งคี่ใหม่หรือกระเจดสังคมเมื่อไหร่ จำแต่ชื่อจำไม่หมดเลย ครับคนชนบทเขาเลือกแต่คนที่เขาแน่ใจว่าดี บางทีเลือกแล้วอยู่พรรคไหนยังไม่รู้เลยก็มี

“กูไม่เห็นจะสน” เขาว่ายังงี้ครับ

ยิ่งใกล้ฤดูกลางเลือกตั้ง การสนทนาของแนวร่วมสุรานิยมของพวกเราชาวเขื่อนก๊วลมก็มีแต่เรื่องการบ้านการเมืองมา ถกเถียงสลัดกับเสียงเพลงลูกทุ่งยอดฮิตที่ใครไม่รู้ซื้อแผ่นเสียงมาแล้วก็ชอบเปิดนั้ก

คุณต้องเคยได้ฟังบ้างแล้วแน่ ๆ ก่อนที่จะถูกห้าม
ออกอากาศ ผมไม่ต้องบอกเนื้อก็ได้ล่ะครับ

ฟังกันไปก็ร้องตามกันไปจนคอแหบคอแห้งเปลืองเหล้า
ซะมิด

“เอ็งจะเลือกพรรคไหนวะ เป้ง” นิยมถามผมในวันหนึ่ง

“หืดสังคม” ผมตอบอย่างแน่ใจ

“ฮะ ทำไมเลือกวะ ตามจริง ๆ

“ข้าขอคำขวัญของเขา *‘เราพูดอย่างทำอย่าง’* นะ”

“ข้าขอคำขวัญของพรรคทำสังขังเป็นบ้า เขาว่า *‘ด้าน
ได้อายอด’* วะ” ธนาหัวเราะชอบใจ

“ข้าขอพรรคชาติไอ เขาขิงขังแบบทหารดีแท้ ๆ
‘รวมกันเราอยู่ แยกกันมึงตาย’ ฮะ ฮะ ฮะ เอ๊ก” สมคะเนหัวเราะ
หัวใคร่

แต่พิรุณกลับถอนใจยาว สีหน้าทุกข์ร้อน

“แต่ข้าไม่อยากเลือกใครเลยบอกตรง ๆ มันเห็งวะ ข้าว่า
ชาวบ้านไม่ค่อยจะรู้เท่าไรว่าเขาควรเลือกใคร เท่าที่เห็น ๆ นั้นมี
มากเหลือเกินที่เลือกตามผู้ใหญ่บ้านสั่ง นี่พูดกันตามหมู่บ้านจริง
ๆ นะ แก่บ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน) ว่าใครดีก็เลือกคนนั้น ผู้แทนคนไหน
ได้แก่บ้านเป็นหัวคะแนนได้ ก็แปลว่าได้เสียงคนตั้งครึ่งค่อน
หมู่บ้าน บางทีชาวบ้านก็เลือกคนที่เขาแจกเงินนะแหละ มีคนยื่น
ตักตรงปากทางจะเข้าไปถึงศาลาเลือกผู้แทน คอยแจก 3 บาท 5
บาท บอกว่าลุงเลือกเบอร์ 5 นะ พ่ออยู่แม่อยู่ (พ่อเฒ่าแม่เฒ่า)
เลือกเบอร์ 3 เบอร์ 7 นะ แกร็บเงินเขาแล้วก็ไปเลือกตามเขาสั่ง
คนบ้านนอกซัดส์ตัยเอ็งก็รู้ เพราะฉะนั้นผู้แทนถึงมักจะไม่ใช่คนดี
ที่สุดในหมู่บ้านหรอก แต่เป็นคนรวยที่สุด ไม่ก็คนมีอิทธิพลที่สุด
เป็นเงินไปเพื่อนเอี้ย”

“นี่ตีประชาชนถึงได้ไม่รู้จักรัประชาธิปไตยที่แท้จริงเสียที เพราะไม่เคยมีใครไปสอนหรือให้ความรู้เขา มีแต่ไปสั่งว่าต้องทำ ยังงั้นะ ยังงั้นะถึงจะเรียกว่าระชาธิปไตย แกกัทำ แต่ทำไปตาม ประสาแก” นิยมบ่น “ผลก็คือระชาธิปไตยคืออการที่ชาวบ้าน เทียวได้เดินขบวน ร้องว่า มั่งฮี่ ขออภิสิทธิ์ผม มั่งฮี่ เราเป็น ระชาธิปไตยแล้วอย่ามีอภิสิทธิ์เสียคนเดียวพวก ฮื่อ”

พูด ๆ กันวันนั้นแล้วผมก็อดนึกถึงระชาธิปไตยที่บ้าน แม่ล้มเขตของผู๊ใหญ่เกือกแกไม่ได้

ตอนนั้นเราเพิ่งมาอยู่เขื่อนกัวลมกันใหม่ ๆ พอเกิดเป็น ชุมชนใหญ่ขึ้น มีสถานพยาบาล มีสถานีตำรวจलयและมีตลาด ผู๊คนที่อยู่ลึก ๆ ในป่าก็ออกมาซื้อข้าวซื้อของและสมัครเป็น คนงานที่เขื่อน เราก็เลยได้รู้ว่่านอกจากหมู่บ้านใหญ่ นอก ๆ ออกมาอย่างบ้านแลง บ้านหาดเขียว บ้านเมืองมาย และบ้าน บุญนากแล้วลึกเข้าไปยังมีหมู่บ้านเล็ก ๆ ในป่าอีกหลายหมู่ อย่างบ้านแม่ล้ม บ้านตะ บ้านจ้อย และบ้านยางในกับบ้านยาง กลางซึ่งมีพวกแม้วทำไร่อยู่

“ทำไม่ถึงชื่อแม่ล้ม” ผมกังขา

“มึงอยากจะให้พ่อล้มมั่งละซี” ซดส.ดำดักหน้าไว้ก่อน ตามประสาคนซัด่า “ไ้เป็งนี้ซัดัย”

กัน่าสงสัยจริง ๆ นี้ครับ เมื่องเห็นอนี้พิลิกอะไร ๆ ก็แม่ ทั้งนั้น ไม่ยักมีพ่อขึ้นหน้ามั่ง แม่วัง แม่ปัง แม่ตุ้ย แม่มาย แม่สาย แม่ลาว จนอยู่ตั้งนานผมถึงได้รู้ว่่าแม่นั้นแปลว่าแม่น้ำครับ ผู๊หญิงนะแปลกจั้ง ประเทศก็ใช้สรรพนามเพศหญิง แม่น้ำก็ด้วย เรือก็ด้วย แล้วยังอะไรต้ออะไรอีกตั้งแยะ ยัง ยังไม่พอใจเสียที เดินขบวนเรียกร้องสิทธิจะเอาโนนเอานี้ เออ แปลก ที่ผู๊ชายเขาไม่

เห็นเดินขบวนจะขอเป็นข้างเท้าหลังกันมั้งเลย ผู้หญิงเดินขบวน
จะเป็นข้างเท้าหน้าอยู่ได้ แปลกพิลึก

เมื่อผมพบกับผู้ใหญ่เกือกหนแรกนั้นผมไถลเข้าไปเที่ยว
กับพวกสำรวจของกรม น้ำซึ่งจะเข้าไปดูพื้นที่ที่จะถูกน้ำท่วม
เพราะอ่างเก็บน้ำเขื่อนก๊วลม ช.ม.ร.หรือนายช่างหัวหน้าหมวด
สำรวจก๊วลม คือเท็ดพงศ์กับผมนั้นสนิทกัน แต่ก่อนผมเคยเรียก
ตำแหน่งเขา แต่เขาขอร้อง

“อย่าเรียกเลย เรียกช.ม.ร. ช.ม.ร. แล้วคิดถึงช.ม.ก.หัว
เมื่อแก่ทุกที เรียกชื่อดีกว่า”

เราตามพวกสำรวจเขาไปเที่ยววัน ๆ เองไม่มีจุดหมาย
จะไปไหน พอตีไปพบผู้ใหญ่เกือกเข้ากลางทางผมจำชื่อแกไม่ได้
นี่ออกแต่แกมีชื่อประหลาด ๆ ก็เลยยึดที่สูงเข้าไปไว้ก่อน

“สวัสดิ์ครับ ผู้ใหญ่หมวก”

แกสะดุ้ง ทำหน้าบ้านยาก

“แะะ แะะ ผมชื่อเกือกน่ะนายช่าง”

นี่ถ้าแกชื่อหมวกแล้วผมเรียกผิดเป็นเกือกคงถูกเตะแน่
ดีแต่เรียกต่ำผิดเป็นสูงเลยรอดตัวไป

ผู้ใหญ่เกือกเป็นคนทันสมัย เดิมเคยเป็นเสมียนอยู่
ศาลากลาง ต่อมาพ่อตายจึงออกมาปกครองไร่นาทรัพย์สินสมบัติ
เคยได้เป็นกำนันตำบลเมืองมายอยู่ 2-3 ปี พอตีเขายุบตำบล
เมืองมายเป็นแค่หมู่บ้าน ผู้ใหญ่เกือกอายุคน ก้าวเขาจะคิดว่ามี
ความผิดเลยลาออกไปเป็นราษฎรเต็มขั้น แต่เป็นอยู่ไม่นาน
ทางการตั้งหมู่บ้านแม่ลัมขึ้น นายอำเภอมาขอร้องให้ไปช่วยเป็น
ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ใหญ่เกือกก็เลยต้องย้ายบ้านเข้าไปอยู่ชายป่า

“ไปเที่ยวบ้านผมซินายช่าง ค้างด้วยกันสักคืนปะไรมี
อยู่ถึงฟุ้งนี้เถอะ จะมีการเลือกตั้งด้วยนา”

“เลือกตั้งอะไรผู้ใหญ่”

“เลือกตั้งผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ความจริงหลวงก็ให้สิทธิผมตั้งเองได้ แต่ผมไม่อยากจะใครหาเลยให้เขาเลือกกันเอง”

เกิดพงส์กับผมเป็นประเภทนกขมิ้นขาอ่อน ค้ำไหนกองนั้นอยู่แล้ว เลยเรื่อยเจื้อยตามผู้ใหญ่เกือกไปพักบ้านแกแต่โดยดี

บ้านผู้ใหญ่เกือกปลูกด้วยไม้สักหลังใหญ่ ดูโอ้อ่า อัครฐานกว่าบ้านใคร ๆ แถบนั้นทั้งหมด ลือกันว่าที่ดินของผู้ใหญ่เกือกนั้นหน้ากว้าง 10 วัน ยาว 20 วัน เขียวครับ เดินรังวัดกันจนสิ้นห้อย ในบ้านตกแต่งอย่างชนบทแท้คือผนังประดับด้วยรูปถ่ายเล็กใหญ่และรูปภาพตัดจากปฏิทินเต็มครี๊ด บนสุดเรียงรายไปด้วยยันต์หลวงพ่อเพื่อ หลวงพ่อไม้ เสด็จพ่อพุงโต เสด็จทวดปากเปี้ยว ซีปะขาวควายเผ่า เสด็จเจ้าวัดลงตาอะไรทำนองนั้น

ผมสะกิดเกิดพงส์ให้ดูยันต์บนผ้าขาวขนาดยักษ์ที่มุมหนึ่ง

‘อู อี้ก อัก สู่ แขนงก็ดี ทองก็รวย’

“เฮ้ย ยันต์อะไรวะ ฟังแล้วรู้สึกอึก ๆ อัก ๆ ทองผูกยังงีชอบกล” เกิดพงส์กระซิบตอบ

“เขาอาจจะเอาไว้แช่น้ำกินแก้ท้องร่วงก็ได้เนาะ”

นินทาเจ้าของบ้านพอหอมปากหอมคอตามแบบแขกที่ดีแล้วเราก็กินเหล้าของเขาจนเมาเค้เก้ไป ก็เล่นเลี้ยงเหล้าอย่างอีวี.เอส.โอ.เค.นี้ครับ ฮู้ย ไสยงกะตาตักแตนไม่เถื่อนเถินอะไรหรอกครับ ผู้ใหญ่แกทำมาก็มีอ

เช้าวันรุ่งขึ้นยังไม่ทันที่เราจะหายสวังสวาย ชาวบ้านก็อุมลุกงูลานแห่กันมาเต็มลานบ้าน เสียงหมากัดกัน เสียงแม่ดูลูก เสียงเด็กร้องไห้ ระวังไป

เราคิดว่า ส.ร.ถ. สุราษฎร์ธานีมาถอนกันอีกคนละเป๊กแล้วก็ได้
เดินวางท่าองอาจตามผู้ใหญ่ก็ออกออกไปดูการเลือกตั้ง

ผู้ใหญ่ออกไปยืนเด่นที่นอกชานแล้วเริ่มกล่าวปราศรัย
ด้วยสำนวนราวกับนายกษ ในโกศ

"พี่น้องประชาชนที่รักทั้งหลาย ข้าพเจ้ามีความยินดีที่
ท่านมาประชุมวันนี้เพื่อเลือกผู้แทนราษฎร เอ๊ยเพื่อเลือกผู้ช่วย
ผู้ใหญ่บ้านให้ลุล่วงไปด้วยดี เนื่องด้วยรัฐบาลนี้ต้องการให้เรา
ประหยัด เราจึงไม่เลือกตั้งกันด้วยการกากระดาษใส่หีบบัตร
อย่างเลือกผู้แทนราษฎร และเราจะไม่ใช้การยกมือนับคะแนน
ด้วย เพราะคนมากด้วยกันจะนับลำบาก และอาจมีการโกงโดย
ยก 2 มือบ้างยกมือทุกครั้งบ้าง ข้าพเจ้าจึงเสนอวิธีการเลือกตั้ง
แบบใหม่ให้ท่านตัดสินใจว่าจะตกลงหรือไม่"

ผู้ใหญ่ก็ออกยกฝ่าขวามือเข้ตปากแล้วมองกวาดไปรอบ
ๆ พูดต่อด้วยเสียงกังวาน

"วิธีของข้าพเจ้าก็คือให้ผู้สมัครทั้งหมดซึ่งมีอยู่ด้วยกัน
ทั้งหมด 8 คนลงคะแนนเสียงเลือกกันเอง โดยเขียนชื่อคนที่
ตัวเลือกลงกระดาษแล้วนำมาอบให้ข้าพเจ้าเป็นผู้เปิดนับคะแนน
คนทั้ง 8 ที่สมัครนี้อ่านออกเขียนได้ทั้งนั้นและเป็นคนดี วิธีนี้เรา
จะได้ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านที่ดีและสามารถเลือกตั้งได้รวดเร็วด้วย วิธี
ที่ข้าพเจ้าว่ามานี้ใครจะค้านก็ค้านได้เลย"

เจียบ ไม่มีเสียงใครเป็นครู ต่อมาจึงได้ยินเสียงคนพูด
กันค่อย ๆ และมีเสียงเด็กหนุ่ม ๆ ร้องสนับสนุน แล้วอีกหลาย
เสียงก็ร่วมแสดงความเห็นชอบด้วย

"ถ้าอย่างนั้นเราจะได้ลงมือเลือกเลย" ผู้ใหญ่ก็ออก
ประกาศพลางอ่านชื่อผู้สมัครทั้ง 8 "นายดวง คำมา, นายอ้าย
ชื่นหมื่น, นายแดง ร่วงกำ, นายบุญทา นกขี้, นายแสน มาเสียบ

สาย, นายบุญเลิศ จำวัง, นายพงศ์ อินสา แล้วก็นายโต๊ะ หมอช้าง
เก่า”

ผู้ใหญ่ก็ออกให้เวลาผู้สมัครไปกล่าวปราศรัยแสดง
คุณสมบัติของตนที่ชานบ้านได้คนละ 10 นาที ไม่เลวครับ แต่ละ
คนพูดเก่ง ๆ ทั้งนั้นพูดกันสด ๆ ไม่ต้องท่องมาจากบ้าน ไม่
ต้องการให้ผู้บอกรับแล้วก็ไม่ต้องมองเพดานนี้ทบทวนที่ท่องมา
พูด ยิ่งสั่งรับรองได้ว่าไปทำงานทำการที่ไหนเจ้านายไม่ ‘ทวิษ’ แน่

เสร็จการปราศรัยแล้วประธานการเลือกตั้งก็แจก
กระดาษให้คนทั้ง 8 คนละแผ่น ปากกาคนละด้าม เพื่อเขียนชื่อ
คนที่ตัวเองจะเลือกลงไป

การเลือกตั้งครั้งนี้ไม่มีการลงคะแนนผู้มีไม่ไปไฟไฟ ไม่มี
การเวียนเทียน ไม่มีทหารมาลงให้หน้าไหนทั้งนั้น แต่การเลือกตั้ง
ก็ต้องเป็นโมฆะไปทั้ง ๆ ที่ไม่มีใครทุจริตฉ้อฉลเลย ไม่มีจริง ๆ
ครับ ให้เจ้าหักคอคนอื่นซิเอา!

การเลือกตั้งเป็นโมฆะเพราะผลของการเลือกตั้งปรากฏ
ว่าได้ผู้ชนะ 8 คนครับ แต่ละคนได้คะแนนเท่ากันหมดคือ 1 เสียง

ทำไม่ หรือครับ ก็ทุกคนเล่นลงคะแนนเลือกตัวเองหมด
นี่ครับ โธ่! โธ่! โธ่!

คนที่สงสัย

“นาย” ผมเรียกเมื่อ ชคส.ท่าทางอารมณ์ดีในวันหนึ่ง
“ทำไมเขาถึงเรียกฉันว่าติน”

“มึงอยากจะเรียกว่ามึงก็ตามใจมึงสิ” นายถอนใจแล้ว
ก็ก้มหน้าอ่านหนังสือพิมพ์ต่อ

“โอ้ นายละก็ ผมสงสัยจริง ๆ นา ไม่ได้ถามเล่น ๆ ก็ที่
รองเท้าทำไมเขาถึงไม่เรียกรองตีนมึงล่ะ”

“เขาเรียกเกือก”

“รู้แล้วนะ แต่ทำไมถึงเรียกเกือก”

“เพราะเขาไม่เรียกรองตีนสิวะ เอ๊ะ! ใจเป็งนี่สงสัย”

“ก็ฟังดูแล้วไม่นึกถึงไอ้ที่อยู่ในเกือกจริง ๆ เลยนี่ ค่าที่
เรามัดแต่เรียกไอ้ที่ใช้อยู่กะมันว่าถุงเท้ามึงรองเท้ามึง พูดคำว่า
ตินเลยไปไหนถึงปลาตีนโน่น ที่เกือกนะฟังแล้วรู้สึกเกือกเกือก
เหมือนอย่างคำว่ายืม อ่านแล้วรู้สึกยืม ๆ ยังไงชอบกล ไอ้ที่จะไม่
ยืมก็เลยยืม ค่ะว่าหิวเราะพอเห็นแล้วก็ให้มันขำ อยากหิวร้อ
ขึ้นมาติดหมัด”

“เป็นเอามาก”

“อะไรนายหมัดนะเรอะ”

“มึงนะแหละ”

“อ้าว”

“เออ อ้าปากร้องอ้าวแล้วค้างไว้ยังงั้นแหละดีซากรรไกร
จะได้ค้าง ไม่พูดหนวกหู”

“อ้าว”

“เออ ยังงั้นแหละ”

“อ้าว เอ๊ย พุทโธ่ นายละก็ พูดเป็นเล่นเสียเรื่อย ผม
สงสัยจริง ๆ แท้ ๆ”

“ก็เห็นมึงสงสัยจริง ๆ ไปเสียทั้งนั้นทุกที ซ่างสงสัยฉิบหา...วันหนึ่ง ๆ เทียบได้ยื่นจมูกสงสัยโน่นสงสัยนี่ ยังงี้เขาเรียกพวก สอทอดรอ”

“เป็นยังไงนาย ใ้อ์สอทอดรออะไรนี่ปะ”

“สอทอดรอ เสือกทุกเรื่องไว้ย”

“เขาเรียกว่าฉลาดตะหาก คนเรามันต้องอยากรู้อยากเห็นกันมั่งละ ผมไม่ได้บรวลลสุรธาบ้นอย่างนายจะได้นั่งปลงตกไม่มีเมียไม่มีลูก”

“ไอชิวะ ไม่มีเมียก็ไม่มีลูก มีเมียเสียก่อนถึงจะมีลูกได้อยู่ตัวเปล่าเล่าเปลือยอย่างนี้ดีกว่า”

“ฮะ เป็ไย”

นายกลั่นหัวรอ รีบทำหน้าดู

“สิ่งจะไปไหนก็ไปไปไ้อ์ยังไ้อ์ห...มานั่งยั่วมะโหอยู่ได้ กวนประสาทฉิบหา... กูจะอ่านหนังสือพิมพ์ของกูมั่ง วันทั้งวันพูดอยู่ได้ ไม่หยุดปากสงสัยมึงมันเรื่อยไป”

“เวลาหลับผมก็เียบ” ผมลุกขึ้น แต่ยังแหย

“หลับมึงก็กรน...เถียงอีกแล้ว”

ผมเค็งตัวหนีปลายเท้า ชดส. ทำเป็นเดินจากมาอย่างไม่ยี่หระ (พวกเดียวกับยี่หระหรือเปล่าก็ไม่รู้สิ) มีนายชี้ด่านี้่น่า กลุ้มใจแท้ ๆ ครับ วันหนึ่ง ๆ ถ้าไม่ด่าลูกน้องก็กินเหล้า อ่านหนังสือพิมพ์ แล้วก็ให้ข้าวหมา

“นายทำอย่างอื่นไม่เป็นมั่งอะไรปะ” ผมเคยถาม

“เตะมึงไงละ”

เห็นใหม่ครับ ชี้โมโหอีกแล้ว พวกผมโดนนายด่าเสียจน ชี้เกียจเอาใจใส่แล้วครับ ด่าได้ด่าไป ไม่มีเยอปากมึงก็ให้มันรู้ไป ชีน่า

“คนราศีกรกฎก็ยังงี้แหละครับ” เจ้าแมวดีต๊ะหัวขโมยผู้
หันมาสนใจโหราศาสตร์เคยพยากรณ์ “คนราศีนี้อารมณ์ขึ้น ๆ ลง
ๆ เปลี่ยนใจวันละ 10 นาทีขี้มดขี้มดขี้มดขี้มด ขุยกั๊กขุยกั๊ก
ไปเสียแล้ว...”

“ตายเหวอวะ” สมคะเนซึก

“เปล่า หน้าหงิกหรือก แหม นายละก็” เจ้าแมวดีต๊ะ
“แต่คนราศีกรกฎนี้ทำงานเกี่ยวกับน้ำถูกโฉลกนะครับ เป็น
ทหารเรือก็ดี อยู่กรมนำก็ดี อยู่ประจำก็ใช้ได้ เป็นครูก็ไม่เลว”

ธนาเกาหัว

“เดี๋ยว ๆ ครูอะไรของมึงวะอยู่ในน้ำ ครูสอนว่ายน้ำหรือ
ง”

“นายไม่รู้อะไร” เจ้าแมวดีต๊ะ “ครูซีครับเกี่ยวกับน้ำ
มากกว่าคนอื่น อยู่มันชันวนตาปีไม่ต้องขึ้นบก ไม่งั้นเขาจะว่าครู
เป็นเรือจ้างละ”

ผมนึกถึงคำพยากรณ์ของหมอแมว แม่นยกเมฆแล้วก็
อดขันไม่ได้ เดินขี้มดจนเกือบจะชนตากับตาเหยมซึ่งเดินขุยกั๊ก
มาพอดี

“ตากับตาเหยมไปไหนกันมา”

“แล้วนายละ ได้จดหมายแฟนหรือว่าถูกห่วยถึงได้เดิน
ขี้มดกลางแดดเปรี้ยง ๆ” ตาเหยมย้อนถาม

“เปล่า ถูก ชคส. ต่ามา”

“นายทำถูกแล้ว” ตาบัวพยักหน้าหงิกหงัก “ถ้าถูกนาย
ใหญ่ต่าเราควรขี้มดเข้าไว้”

“ทำไมวะ” ตาเหยมสงสัย

“ก็แสดงว่าทั้งนายใหญ่ทั้งเรายังเป็นปกติอยู่สมควรดี
ใจงี้ละ”

ผมรีบเปลี่ยนเรื่อง เพราะฟังแล้วไม่ค่อยจะเข้าใจ
ปรัชญาตาวัวแก่ลุ่มลึกนักครับ ฟังยาก บางทีกลับไปคิดตั้ง 3 วัน
ยังไม่รู้ว่าแกชมหรือด่า

“นั่นไปไหนกันมา อุ้มไก่กะเรื่อกระวัง ไก่ชนหรือไก่ต้ม”

“ไก่ผมเอง” ตาแหยมบอก “ทั้งชนทั้งต้มละนาย คือถ้า
ยังไม่ต้มก็เอาไปชนพลาง ๆ หะว่ามันไม่ชนก็เอาต้มแม่มันซะ
เลย”

“แหยมมันซื้อมา 25 บาท ซื้อตัวหนึ่งแถมตัวหนึ่ง”

“ผมกำลังจะเอาไข่ตัวแถมไปต้มอยู่เหี้ยจ เอ๊ย บัวไว้ย ต้ม
ซากมันบ้านคุณแกะอะไร”

“จริง จริง ถูก เอ็งว่าถูก ไข่แหยม ไข่น้องแก้วเรามีไก่
นายมีขา แถมยังมีเตามีถ่านมีจานมีช้อน แล้วก็มีเหล้า”

ครับ...นี่แหละครับ ตาบัววัยอดทะล่อนของเขื่อนก๊วลม
คุณคงจำกันได้ ตาบัวแก่เป็นสามขาของตาเดนนิสฝรั่งคนแรกที่มา
อยู่ช่วยเรื่องเทศคอนกรีตเขื่อนไงครับ พอตาเดนนิสกลับไปและไป
ตายที่เมืองนอก ตาบัวก็เลยตกค้างอยู่ที่ก๊วลมจนได้คุ้นเคยกับตา
บ๊อบฝรั่งคนที่สอง ผมเอามาเขียนเล่าให้ฟังทีหนึ่งแล้วในเรื่อง
บ๊อบตาวัวแล้วก็บ๊อบชุดใจ ครับส่วนตาแหยมก็เป็นช่างชุดคู่หูกับ
ตาจอบคนชอบร้องลิเก ตาแหยมอยากขึ้นเครื่องบินหนักหนา ผม
เล่าแล้วในเรื่อง จำปีเหาะครับพูดแล้วจะว่าคุย เรื่องนี้อ้อชวามาก
ครับ เพราะวันหนึ่งในโรงหนังขนาดยักษ์โรงหนึ่งที่กรุงเทพฯ เมื่อ
กำลังฉายหนังโฆษณาก่อนหนังเรื่อง พอถึงสายการบินจำปีไทย
เท่านั้นแหละคุณเฮ้ย เด็กผู้หญิงคนหนึ่งอายุสัก 7-8 ขวบเห็นจะ
ได้แปดเสียงลั่นโรงเลยครับ

“น่านแน่ คุณแม่... จำปีเหาะ!”

ฮู้ย คนดูตั้งค่อนโรงฮาครืนเลยครับ

“ไอ้เป็ง” นายเรียกผมก่อนคำสั่งจะออก 2-3 วัน “เอ็งต้องไปสร้างเขื่อนแม่น้ำวังที่กัวลม”
“อยู่ที่ไหนครับ” ผมถาม ไม่เคยได้ยินชื่อนี้มาก่อนเลย ฟังชอบกลเหมือนคนท้องแห้ง มีแต่ลม
“เซ่อ” นายตัดไม้ข่มนามเสียดอกงแล้วผมจะฉลาดกว่าเสียดอกไม่รู้
“อยู่ลำปางไว้ แล้วอย่าเลือกไปมีอิเหนาชาวเหนือเข้าล่ะ พ่อเอ็งเขาจะได้มาด่ากู”
“เค้าจะฉลาดละไม่ว่า” ผมตอบอุบอิบ

รวมเรื่องสั้นชุดชาวเขื่อน ทั้งสามเล่มนี้
เป็นเรื่องที่ “มนันยา” ได้เขียนขึ้นสมัยติดตามสามีไปพักอยู่ที่เขื่อนกัวลม จังหวัดลำปาง
ได้รับการตีพิมพ์มาแล้วหลายครั้ง นับเป็นผลงานสร้างชื่อของผู้เขียนเลยทีเดียว
การเขียนนั้นเขียนเป็นแบบเรื่องสั้นชุด คือเป็นเรื่องสั้นจบในแต่ละตอน แต่ตัวละครสืบเนื่องกันไป
เรื่องราวของพนักงานก่อสร้างเขื่อนกัวลม กับพฤติกรรมที่สุดแสนจะทะเล่ตั้งตั้ง
ประสาหม่มโสดบ้างไม่โสดบ้าง
ที่เมื่อมาอยู่รวมกันเข้า ก็ตามมาด้วยเหตุซุลมุนบ้านปวนเฮฮา